

**Asociația Internațională a Criticilor de Teatru
Teatologie**

UNITER – Str. George Enescu 2-4, sect. 1, București
aict.teatologie@yahoo.ro

LAUDATIO

ION CARAMITRU - Un actor shakespeareian emblematic

În 2016, când lumea teatrală celebra 400 de ani de la trecerea în eternitate a lui William Shakespeare, Ion Caramitru a fost desemnat – de către British Council – „Ambasador Cultural Shakespeare” al României și, aici pe scenă, în cadrul festivalului Internațional Shakespeare, i se decerna Premiul Criticii de către Asociația Internațională a Criticilor de Teatru – Teatologie pentru creația sa antologică în *Furtuna*, în rolul lui Prospero.

Ion Caramitru a fost un actor cu vocație shakespeareiană. A absolvit Institutul de Teatru cu Hamlet, iar în lunga și strălucita sa carieră de actor și-a pus amprenta asupra unor roluri în spectacole intrate în legendă: Romeo din *Romeo și Julieta*, în regia lui Vlad Mugar, Ferdinand din *Furtuna*, regia Liviu Ciulei, Feste din *A douăsprezecea noapte*, în viziunea lui Aureliu Manea, antologicul Hamlet sub bagheta regizorală a lui Alexandru Tocilescu, rol care l-a propulsat în topul celor mai buni 10 interpreți ai celebrului personaj de-a lungul timpului în lume, în urma unui turneu triumfal în Marea Britanie.

Cu Shakespeare, Caramitru s-a întâlnit și în două propuneri scenice experimentale: premiera mondială cu *Eduard al III-lea*, regia Alexandru Tocilescu, și montarea-laborator *Macbeth* a lui Radu Penciulescu.

Ultimul rol în teatru a fost Shylock din *Neguțătorul din Veneția* pe scena Teatrului Național din București, unde creația sa antologică intra în dialog cu arta unor mari interpreți ai celebrului personaj: Laurence Olivier, Peter O'Toole, Al Pacino.

După Caramitru-Prospero, Caramitru-Shylock cucerea din nou prin vigoare și virtuozitate. Într-un spectacol coral, Ion Caramitru juca cameral. Arta lui aducea pe scenă forța de expresie a prim-planului și gros-planului: în lucirile metalice ale ochilor, buzele livide, zâmbetul persiflant din colțul gurii, fața împietrită, desfigurată de suferință și ură sau luminată de iubirea filială. Glasul, modul cum încărca de sens profund cuvântul shakespeareian forma un decor sonor. În acest demers, actorul este un maestru, un esthet rafinat. În tonuri reci sau aprinse, balansa între tortură și tandrețe.

Povestea de răzbunare avea un final surprinzător: Învinsul și Învingătorul stau alături – evreul Shylock și creștinul Antonio. Unul se roagă, celălalt strânge la piept crucea pe care o poartă la gât. Dialogul lor tăcut transmite o emoție mistică. Străini și singuri, ei aleg credința și rugăciunea care cer iertarea lumii, nu osândirea ei. „Dumnezeu dragoste este” ne spune Biblia, dar și Shakespeare.

*Sunt istovit, și-n tihnă voi să mor
decât să-l văd slăvit pe ticălos
iar pe sărman de râsul tuturor,
să văd tăgăduit pe credincios,
pe vrednicul de cinste, oropsit
mă uit scârbit la tot și ... Bun rămas!
Dar dacă mor, iubirea-mi cui o las?*

Un final cu valoare de testament pentru omul și artistul Ion Caramitru. O tragere de cortină tulburătoare pentru un timp secularizat pentru noi cei de azi, pentru vremurile noastre confuze și violente, pentru începutul de secol XXI peste care planează spectrul Apocalipsei.

Acordarea de către Asociația Internațională a Criticilor de Teatru - Teatrologie în parteneriat cu Asociația Internațională a Criticilor de Teatru (AICT/IATC) a Premiului Criticii (in memoriam) lui Ion Caramitru pentru creațiile sale antologice, Hamlet, Romeo, Ferdinand, Feste, Eduard al III-lea, Macbeth, Prospero, Shylock, răsplătește arta unui actor shakespearian emblematic, înnobilând Festivalul Internațional Shakespeare de la Craiova.

Ludmila Patlanjogu
Președinte onorific AICT – Teatrologie